

Prof. dr Predrag Novakov
Odsek za anglistiku
Filozofski fakultet, Novi Sad
Univerzitet u Novom Sadu
Dr Zorana Đinđića 2
21000 Novi Sad
predrag.novakov@ff.uns.ac.rs

RECENZIJA ZA RUKOPIS DR LJILJANE JANKOVIĆ *KONTRASTIVNA ANALIZA GLAGOLA U SRPSKOM I ENGLESKOM JEZIKU*

Rukopis za monografiju dr Ljiljane Janković *Kontrastivna analiza glagola u srpskom i engleskom jeziku* obuhvata 137 strana i nakon Predgovora (str. 8-9) sadrži sledeća poglavlja: 1) Uvod (str. 10-13), 2) Teorijsko utemeljenje (str. 13-20), 3) Pregled literature (str. 20-38), 4) Metodološki i teorijski okvir empirijskog istraživanja (str. 38-80), 5) Tipovi nefinitnih klauza u engleskom jeziku (str. 80-94), 6) Tipovi srpskih finitnih klauza u upitniku (str. 94-101), 7) Prevodi srpskih finitnih klauza iz upitnika na engleski jezik (str. 102-126) i 8) Zaključak (str. 127-131). Nakon zaključnog poglavlja sledi spisak literature sa oko 90 jedinica (str. 132-135) i Prilog (Upitnik empirijskog istraživanja, str. 136). Sva poglavlja podeljena su na odeljke sa odgovarajućim podnaslovima, a u rukopisu postoji i 19 preglednih tabela.

U prvom, uvodnom poglavlju autorka polazi od konstatacija o jeziku kao društvenoj pojavi i gramatici kao delu jezičkog sistema, a zatim precizno naznačava predmet istraživanja (finitne i nefinitne klauze u engleskom i srpskom jeziku). Kao cilj istraživanja postavlja se opis i kontrastiranje dela gramatičke strukture engleskog i srpskog jezika, uz korišćenje opisne, kontrastivne i empirijske metode. Konačno, autorka konstatuje da se ovo empirijsko istraživanje zasniva na korpusu od 25 klauza sa sintaksičkim funkcijama komplementa i modifikatora na srpskom jeziku i njihovih prevoda na engleski jezik.

U drugom i trećem poglavlju autorka znalački prikazuje i razvija teorijski okvir za istraživanje u ovom rukopisu. Polazeći od činjenice da je ovo istraživanje kontrastivno, ona razmatra postavke kontrastivne jezičke analize, pri čemu navodi i odgovarajuće kritičke osvrte, a zatim prikazuje postavke iz engleskih gramatika koje su relevantne za proučavanu tematiku. Gramatike su stručno prikazane hronološki, uz poseban osvrt na termine glagolska grupa i klauza koji se precizno određuju. Očekivano, posebno se razmatraju i finitni i nefinitni glagolski oblici, te finitne i nefinitne klauze, kao i sintaksičke funkcije tih klauza. Da bi prikazala i ključne komponente strukture srpskog jezika, autorka navodi i postavke iz srpskih gramatika, a posebno upotrebu nefinitnih oblika. Na taj način autorka sačinjava jezgrovit prikaz postavki koji dobro zaokružuje teorijski okvir za proučavanje.

Četvrto poglavlje detaljnije obrazlaže metodološki okvir istraživanja i samo istraživanje. Naime, detaljnije se razmatraju vrste klauza koje će se proučavati (nominalne relativne, adverbijalne) u engleskom i srpskom jeziku uz navođenje odgovarajućih primera, te se izvode i opšti zaključci upoređivanja datih klauza u tim jezicima.

U petom, šestom i sedmom poglavlju, centralnim delovima rukopisa, autorka detaljno i sistematično prikazuje svoje istraživanje. Klauze koje se proučavaju jasno su razvrstane i analizirane, kao i njihovi prevodni ekvivalenti. Analiza je dobro teorijski potkrepljena i znalački izvedena, uz mnogobrojne primere koji ilustruju sve komponente analize. U šestom i sedmom poglavlju se detaljno prikazuju srpske rečenice koje su prevedene na engleski jezik,

njihove funkcije i prevodna rešenja. I ovom prilikom autorka iscrpno obrazlaže vrste klauza i tumači prevodne ekvivalente.

U poslednjem, zaključnom poglavlju autorka stručno rezimira istraživanje. Posebno treba naglasiti da su kao rezultat analize formulisana tri kontrastivna modela (u okviru kojih postoje još tri pomoćna modela) što predstavlja bitan doprinos kontrastivnoj analizi klauza u engleskom i srpskom jeziku. Kao deo tog doprinosa, autorka obrazlaže razlike uočene u engleskom i srpskom delu korpusa koje se odnose na broj sintaksičkih funkcija, učestalost upotrebe i raznovrsnost forme. Osim ovakvog naučnog doprinosa, realizovano istraživanje ima i izuzetan značaj za nastavu engleskog jezika za govornike čiji je maternji jezik srpski, pre svega na univerzitetskom nivou.

Imajući u vidu odlike ovog rukopisa, a pre svega sistematičnost u obradi jedne bitne kontrastivne teme i njegov značaj za nastavu engleskog jezika, sa zadovoljstvom preporučujem ovaj rukopis za objavljivanje. Predlažem jedino da se u naslovu buduće monografije promeni jedna reč tako da naslov glasi *Kontrastivna analiza klauza u srpskom i engleskom jeziku*.

Novi Sad, 17.10.2024.

Prof. dr Predrag Novakov